

Det, der bliver.

Herrens Ord bliver evindeligt.
(1. Pet. 1, 24.)

Syndsbekendelse og Syndsforladelse.

Dersom vi bekender vore Synder, er han trofast og retfærdig, saa at han forlader os Synderne og renser os fra al Uretfærdighed (1. Joh. 1, 9).

„Dersom vi bekender vore Synder” — — det er Apostelen Johannes, der skriver saaledes.

Det maa ligefrem være hans Mening: Dersom jeg, Apostlen Johannes, Apostelen Peter, Apostelen Jakob, Apostelen Andreas og de andre Apostle og andre Guds Børn bekender vore Synder — —

„Vore Synder” — Johannes ved altsaa, at han for sin Del har Synder at bekende, og han ved, at de andre Apostle og Disciple har Synder at bekende.

Og han skriver i Nutid — altsaa ikke om Synder og Overtrædelser, de har gjort sig skyldige i, mens de levede i Vantro og uden Samfund med Gud.

Hvad mon vi da skal tænke paa ved Apostlenes Synder? og ved andre ærlige Guds Børns Synder?

Apostelen har kort forud skrevet om at „vandre i Lyset, ligesom han (Gud) er i Lyset,” hvad vi for kort Tid siden betragtede.

I Mørket kan baade det ene og det andet skjule sig; selv i Tummørke eller Halvmørke ser man ikke klart. Derfor venter vi ikke, at Mennesker, der vandrer i Vantroens Mørke, skal se eller bekende deres Synder.

Men det er egent for sande og ærlige Guds Børn, at de vandrer i Lyset, og det er derfor, de kommer til at kende, at de endnu „synder dagligen meget.”

Og Lyset, Johannes skriver om at vandre i, det er Guds Bud. Der er særlig eet Bud, som hele hans Brev rører, at han har for Øje, nemlig dette: „Du skal elske din Næste som dig selv.”

Ogsaa det første og store Bud om at elske Gud af hele vort Hjerter, Sjæl og Sind og al vor Styrke har han for Øje, men han lægger Vægt paa, at Kærlighed til Gud skal kendes af Kærligheden til Brødre, Søskende.

I Lyset, der straalere ud fra Kærlighedsbudet, er det, at de, der vandrer i dette Lys, kommer til Erkendelse af, at de endnu har Synder at bekende.

Der er intet, som tyder paa, at det var Synder, der falder Offentligheden i Øjne, Johannes mente, at han og hans Trossøskende skulde bekende, men det var Synder, som de selv saa og følte sig trykkede af — Efterladenhedssynder, Mangel paa Kærlighed.

Hvordan mon det forholder sig med Guds Børn i vor Tid i saa Henseende? Er der virkelig Erkendelse af „Synder, virkelig følelsesfulde Synder, og Bekendelse af dem overfor Gud?

Læg Mærke til, at Apostelen gør Bekendelsen af vore Synder til Betingelse for Syndsforladelse etc., men vi agter at gaa nærmere ind derpaa i næste Uge. Tænk nu først paa Guds Børns, Præsters og andres, Bekendelse af vore Synder. Er saadan Bekendelse fremmed for os, saa er der noget i Vejen med vort Gudsforhold.

Kædmon.

Af H. P. Hansen.

Paa Englands Østkyst mellem Newcastle og Hull findes to Steder, der nøje er knyttet til Landets gamle Kirkehistorie, Hartlepool og Whitby.

Hvor Hartlepool ligger laa forud Hjordkloster, grundet af den første angelsaksiske Kvinde, der har ladet sig indvie til „et helligt Liv;” hendes Navn

var Hern. Ledelsen af dette Kloster overgik senere til Hilde, en Slægtning af den af Grundtvig besungne Kong Edvin af Northumberland, der modtog den kristne Daab i en lille Trækirke, som i Hast var bleven opført i Hovedstaden York. Edvins Brodersøn var Fader til Hilde. En engelsk Forfatter skriver om hende: Hun var en af disse Kvinder, som fødes til at herske og ejer en større og ædlere Evne til at vinde Indflydelse end nogen Mand; hun hørte til dem, der er Jordens Salt.

Senere grunde hun paa en stor Ejendom, Kong Oswic skænkede hende, et nyt Kloster, hvor siden Whitby*) voksede op. Det var et malerisk Sted. Mod Øst faldt de mørkegraa Klippeskraenter brat af mod Søen. Grønne Agre omgav Klosteret; Enge og Mosedrag strakte sig langt ind i Landet.

De Mænd og Kvinder, der opholdt sig i Hildes Kloster, udmærkede sig ved Retfærdighed, Fromhed og Kyskhed. Saa klog var hun, at Konger og andre ansete Mænd søgte Raad hos hende. Mange Præster uddannede sig hos hende. Fem Bisper udgik fra hendes Kloster, alle Mænd af udmærket Fortjeneste og Hellighed. Og Abbedisse Hilde, skriver Beda, var ikke blot et Mønster for alle dem, der boede i hendes Hus; men da det velsignede Rygte om hendes Iver og hendes Dyd naaede vidt omkring, hjalp hun ogsaa mange langt borte til Forbedring og Frelse.

Hendes Moder havde en Gang, medens hun var lille, drømt om en meget kostbar Edelsten, som hun fandt under sin Kappe, og som havde saa stærk en Glans, at dens Straaler gik ud over hele Britannien. Det gik i Opfyldelse paa Hilde, der blev et straalende Lys, der kaster Glans over Englands gamle Historie indtil denne Dag.

Men hvor stort end Hildes Ry var, saa overstraales det dog af en, der ligesom hans Herre og Mester kom fra Krybben og Stalden.

Det var til Abbedissen Hilde, man bragte den uældre Kædmon. der er bleven kaldt den engelske Litteraturs Amos. Ligesom Amos, der blev kaldt fra Højden til at være en Herrens Profet, blev Kædmon kaldet fra Kvægstalden til at være en Evangeliesanger. Hans Historie er ofte bleven fortalt, men taber dog ingenlunde sin Friskhed ved Gentagelse. Han var naaet godt op i Aarene, før den store Begivenhed i hans Liv indtraf. Han havde lyttet saa længe til Klostersrets Salmesang, at hans Sind var gennemtrængt af den hellige Skrift. Men han manglede Evne til at give Udtryk for sine Tanker. Naar efter endt Dagarbejde alle samledes i Hallen, og Sangen lød i Kredsen, medens Harpen gik sin Rundgang fra den ene til den anden, rejste Kædmon sig ofte og forlod sin Plads, fordi han ikke kunde synge.

Men en Nat, da han unismodig var gaaet ind i Kammeret ved Hestestalden, hvor han skulde holde Vagt, drømte han, at en stod for ham, kaldte ham ved Navn og sagde: Kædmon! syng noget for mig, og da han undskyldte sig, bød han ham synge om Skabningens Begyndelse. Det gjorde saa Kædmon og kunde, da han vaagnede, huske, hvad han havde sunget, og fjøede flere Vers til.

Kædmon har maaske været Fæstebonde paa en af de Gaarde, som laa under Klosteret, og som tilsammen udgjorde en lille By, og det har været Byens Oldermann, Klosters Godsforvalter, der har ført ham til Abbedissen, for hvem han i mange lær-

*) Vore lige saa krigerske som barbariske Forfædre ødelagte desværre Hildes Kloster i Midten af det niende Aarhundrede. De mægtige Ruiner, der nu ses paa Klippen oven for Byen tilhører et andet Kloster, der blev opført paa det gamle Plads.

de Mænds Nærvarelse maatte fortælle om sin Drøm og fremsige Sangen, for at de i Forening kunde dømm om, hvordan det vel hang sammen med hans For- tælling.

De syntes alle, det var en himmelsk Gave, som var skænket ham af Herren. Saa udlagde de for ham et Stykke af den hellige Historie og bad ham sætte det paa Vers. Han gik sin Vej; men næste Morgen kom han igen og fremlagde en Række fortræffelige Vers om det opgivne Emne. Abbedissen blev saa glad ved det, hun hørte, at hun overtalte Kædmon til at opgive sin verdslige Bestilling og blive Monk. Optaget i Broderskabet tilegnede han sig hele den hellige Historie ved at høre, hvad der blev fortalt ham, og efter at have overvejet det i sit Hjerter, oversatte han det: de yndigste Vers, og ved at fremsige dem endnu lifligere, gjorde han dem, som først var hans Lærere, til sine Tilhørere.

I en Afskrift af Bedas Kirkehistorie findes en Hymne i northumbrisk Mundart, som maa være den samme, som Kædmon først fremlagde for Abbedisse Hilde:

Nu vi skal højlove
Himmerigs Vogter,
Skaberens Storhed
og hans Snilles Razd,
Vældens Faders Værk,
da han hvert et Under
grundede og gjorde,
Gud evindeligt;
derefter Midgaard
Menneskenes Vogter,
Drot alle Dage,
dannede til os.
Land gav til levende
Livsherren mægtig.

Saaledes begyndte Kædmons Bibelsang, og efterhaanden oversatte han hele den hellige Historie i simpel men vidunderlig Sang. Han sang, skriver Bede, om Verdens Skabelse, om Menneskets Oprindelse, om hele Israels Historie, om deres Udgang af Ægypten og Indtagelse af det forfættede Land, om Jesu Fødsel, hans Lidelse, og Død, Opstandelse og Himmelfart, om den kommende Dom, om Helvedes Kval og Himlens Glæde.

Det er ikke, at undres over, at man i hine Tider betragtede det som Tegn paa en overnaturlig Kraft, at denne jævne Mand saaledes fik Sangens Gave. Mig forekommer det at være et Eksempel paa Guds Ords Magt til at gennemtrængte og inspirere en Sjæl, der er i Besiddelse af store, men dvalebundne Naturgaver. Det var Bibelen, der skabte den første engelske Evangeliesanger, dens Billeder tegnede sig i hans poetiske Fantasi, dens Kampseer fandt Genklang i hans fyrrige Temperament, dens Storhed fyldte ham med Ærefrygt, og dens Mystik greb hans Sind.

De gamle Minnesangere fremstod i genfødt Skikkelse i denne angelsaksiske Skjold, der drak saa dybt af Guds Ords Væld, at der blev lagt ham en ny Sang paa Læbe. Han er i Besiddelse af den samme poetiske Styrke, som vi senere finder hos den puritanske Poet. D'Istralls taler om „vore Forfædres Milton” Og det er heller ikke utænkeligt, at den første Spire til Miltons episke Bibeltydning er at søge hos den gamle angelsaksiske Poet. Hos baade den ældre og yngre Poet finder vi det samme brede bibelske Panoram og den samme levende Farvegning af store Begivenheder.

Professor G. Stephens har ment at kunne bevise, at der paa Topstykket af det Stenkors, der nu staar ved Ruthwells Kirkegaard i Nærheden af den engelsk-skotske Grænse, har staaet: Kædmon gjorde mig. Og paa Siderne af Stene er indhugget en Rune-Indskrift, som er et Brudstykke af Kædmons Korsdrøm. I Sangen om Syndefaldet er der en Skildring af Eva, der er i høj Grad betegnende for Angelsakernes noble Syn paa Kvinden, dobbelt naturlig for øvrigt for en Munke-Skjold som

havde fundet Ly og Læ, Forstaaelse og Paaskønnelse i Fru Hildes Kloster.

Det er da Adam ender et Klage- maal med at sige, at han evig og altid skal angre, at hans Øjne skuede Eva, at hun med sin kvindelig Ydmyghed indrømmer sin Brøde og derved tager Brodden af Adams bitre Ord:

Han svared og sagde
den skønneste Dis,
den venligste Viv,
et Værk af Gud
—kun drevet til Daarskab
ved Djævlekunstner —:
Hvad ondt jeg øved,
Adam, min Ven,
bebrejd mig det blot
med bitre Ord.
Men større Smerte
din Sjæl ej nager
end Angeren inde
i Evas Hjerter.

Som den første engelske Poet fandt sin Vej til Skriftens dybe Væld har en lang Række af Poeter fulgt ham i en lignende Pilgrimsang til Guds Ord og deraf hentet Inspiration til deres bedste Sange.

For en Snees Aar siden blev der i Nærheden af de stolte Levniger af Whitby-Abbedi indviet et Kædmon Kors, der var hugget i Sten efter Forbilledet af Ruthwell-Korset. Da holdt Englands kronede Digter (poeta laureatus) Alfred Austen en Tale, hvori han først skildrede den mægtige Natur, som havde omgivet Klosteret, da Kædmon boede der. Denne Natur havde sikkert været hans første Læremester. Men der var en endnu højere og helligere Indflydelse end Naturens. Kædmon lærte Digtekunsten af Gud, og af den hellige Skrift lærte han Ydmyghed i Aanden, Finfølelse og Taalsomhed.

Stat Kors paa Hildes Klippestrand som Bavn det bærer Bud om Land; og meld hver Sejler over Sø, at Herrens Ord skal aldrig dø.

Fra Jubilæumsfesten i Eben Ezer Menighed ved Audubon, Iowa.

„Naa, saa Du skal til Jubilæumsfest i Eben Ezer. Jeg synes, de jubilerer altid der ude paa Bakkerne.” Saadan talte en Præstebroder til mig paa Vejen til Mødet. „Ja da, men denne Gang har de særlig Grund til at jubilere; thi det er 25 Aar, siden Menigheden blev stiftet, og Herren har været særlig god mod dem i disse Aar.”

Past. A. M. Nielsen og jeg ankom til Audubon By paa Festsagens Morgen. Her traf vi sammen med Past. A. C. Weismann og Hustru og flere andre gamle Bekendte. Et Par Automobiler stod færdige til at føre os til Kirken.

Da Vejene var meget ujævne, og vi kastedes op og ned, fra en Side til en anden, kunde jeg ikke undlade at komme med en Bemærkning som denne til vor unge Vognstyrer: „Det er da nogle svært daarlige Veje, I har.” Svaret jeg fik, glemmer jeg ikke saa let: „Aa ja, men de er da bedre end slet ingen.”

Menighedens Herre havde om Natten klædt Jorden i snehvid Fæstdragt. Maler Jensen havde med sin Pensel prydet Kirkens Indre med en meget smagfuldt Dekoration.

Pastor Christiansen var i Færd med at smykke Alterpartiet med „The red, white and blue” Stjernebanner, da vi traadte ind i Kirken. Mrs. Christiansen kom med nogle Pottesplanter og fuldførte Kirkens Fæstdragt.

Nu tager Menighedens gamle Klokker fat i Rebet, og Klokker aabner Festen med at sende sine kaldende Toner ud over Bakke og Dal.

Den glade Menighed har snart taget Plads i sit kære Guds Hus, og Gudstjenesten begynder: Højtidstidfuld og kraftigt lyder Salmesangen: „Hyggelig rolig, Gud er din Bolig o. s. v.” — og „Denne er Dagen, som Herren har gjort o. s. v.”

Menighedens Stifter og mangeaarige Præst, Past. Weismann, bestiger Prædikestolen. Hans velbekendte Stemme leder os i Tak og Bøn. — Hans Tekst var: „Store Ting har Herren gjort imod os; vi bleve glade” (Sal. 126, 3).

Mangen en følte sikkert Trang til at sige et højlydt: Amen, halleluja! dertil.

Jeg burde maaske referere Prædikenen og nævne Menighedens store Herre og de store Ting, han havde gjort mod Menigheden. Men jeg er bange for, at mit Referat da vil blive alt for langt; thi for at være retfærdig maatte jeg jo da ogsaa give et Uddrag af, hvad baade Past. A. M. Nielsen, Past. F. C. M. Hansen, Missionær Jens Dixon og Cand. A. J. Dahm saavel som Past. G. B. Christiansen og eders Ringhed sagde ved de 3 Gange 3 Møder. Lad mig derfor nøjes med at give Udtryk for de Indtryk, man fik ved Mødet: — Glæde og Tak for Guds Naade i de svundne Aar var det fremherskende, men Ydmyghed og Syndsbekendelse manglede ikke. Med Blik paa Fremtiden lød der Opfordringer til Bøn, Arbejde og Offervillighed.

Man stod dog ikke stille og saa tilbage paa Fortiden eller nøjedes med at tale om, hvad der skulde gøres i Fremtiden, men Øjeblikket benyttedes til at drive alvorligt paa Vækkelse, Omvendelse og Jesu Efterfølgelse.

Man maatte forundres over de mange Digtere, vi har i vort Samfund; thi ikke mindre end fire forskellige havde indsendt Jubilæumsange til Festen og gode var de naturligvis allesammen; men det er ikke sikkert, at Redaktionen mener det samme, derfor tør jeg ikke vove at indsende dem allesammen; men paa Opfordring fra højere Vedkommende vil jeg vove at sende en af dem.

Før jeg slutter lad mig drage en Sammenligning mellem Tiden og Forholdene for 25 Aar siden og saa nu. Den Gang ikke saa lidt uopdyrket Land, nu saa at sige slet intet. Den Gang smaa uanselige Farmbygninger, nu store og velvedligeholdte. Den Gang var de uden Læ og Skygge, nu er der store „Groves” til Læ mod Nordvinden og til Skygge for Solens Straaler. Den Gang var der kun et enkelt gammelt Menneske i Menigheden. Men de 7 Familier, som den Gang udgjorde Menigheden, er bøjede og graahaarede af Slid og Alder. Deres Børn, som den Gang var smaa, er nu i Færd med at harve, hvad Fædrene pløjede. Mon de vil finde ud, hvad disse døjede?

Det skal dog siges til deres Ære, at de fleste følger saa temmelig godt Fædrenes Fodspor ikke blot paa Markvejen, men ogsaa paa Kirke- og Himmelvejen.

Hvad vil tredje Generation gøre? er det bekymrende Spørgsmaal for Tiden; thi nogle af disse er i stærk Opvækst, og en ny Tid vil nok med dem oprinde for Menigheden.

Sagen er den, at den amerikanske Smeltepotte har ogsaa begyndt saa smaat at koge derude. Nogle puster til Ilden under Gryden, fordi de synes, at den koger for langsomt, andre puster oveni Gryden; thi de synes, den koger for stærkt. — Pas nu paa, kære Venner, at I ikke faar saa megen Røg og Aske i Øjne, saa I ikke kan se hverandres gode Hensigt, og Kærligheden liden Skade.

Man er jo bange for, at Guds Aand skal fordampe med det danske Sprog fra Menigheden og saaledes efterlade et smagløst Menighedsliv uden Saft og Kraft. — Død i Gryden.

Det bedste Middel er at følge Profeten Elisas Raad (2 Kg. 4, 41): Kast Guds Ords sunde og næringsrige Mel i Gryden. — Øs op for eder selv og eders Børn og spis og lad det saaledes blive, til Liv og Kraft i eder. Det har mindre at sige, om det er en dansk eller engelsk Ske, man

bruger at spise med; men det danske Sprogs Ske passer bedst i vor danskfødte Mund; og det maa ikke forundre os at det engelske Sprogs Ske passer bedst i vore Børns amerikansk fødte Mund.

Theo. P. Beck.

Jubilæumsang.

Mel. 411 i Sgr.: Tak for disse naaderige.

Eben-Ezer, Hjelpestenen,
Vi nu rejser her i Dag.
Femogtyve Aar hengleden —
Nu vi hejser højt vort Flag!

Der er Glæde i vort Hjerter,
Der er Jubel i vor Mund;
Thi igennem alt vi lærte,
Herren hjalp til denne Stund.

Tak, O Gud, at du lod plante
Ved din Tjener Weismanns
Haand,
Og ved Christiansens Vande —
Du gav Væksten ved din Aand.

Tak, at Du vor lille Skude
Styrede trods Storm og Skær,
Saa det ej med os er ude.
Den endnu mod Himlen bær.

Tak, for Naadens rige Skatte,
Vi i Kirkens Ager fandt.
Det er mer end vi kan fatte;
Men vi ved, at det er sandt.

Tak for Ordets klare Toner,
Som du blandt os lyde lod
Om vor Synd og Syndens Soner,
Maned os til Bod og Tro.

Tak for Daabens Naade-Kilde,
Som vi stadig øste af.
Drak vi aarle saa og silde,
Aldt rigelig den gav.

Tak for Alterbordets Glæde,
Did vi gik som Børn til Fest;
Naar vi stundom maatte græde,
Du os trøsted' allerbedst.

Tak for hellig Samfundskæde,
Som omslyngede os smaa,
Saa vi delte Sorg og Glæde,
Hjalp hverandre med at gaa.

Tak for Bønnens stærke Arme,
Hvorpaa vi blev baaret op
Over Satans Had og Harme
Og hans hele Fjende-Trop.

Tak for Sangens Englevinger,
Tak for Orgeltoners Brus,
Hvorpaa Sjælen op sig svinger
Til vor kære Faders Hus.

Store Ting har Herren øvet
Mod vor lille Menighed.
Vi nedbøjer os i Støvet,
Ikke værd din Miskundhed.

Danmarks Korrespondance.

Prisstigningen under Krigen.

Det statistiske Departement har foretaget Beregninger over Prisstigningens Virkning paa Udgifterne i et Husholdningsbudget. Den sidst foretagne Beregning førtes op til Juli 1918, og i det følgende skal meddeles Resultatet af tilsvarende Beregninger paa Grundlag af Prisene i Januar Maaned 1919.

Det Forbrug, som er benyttet ved Beregningerne, er opstillet i Overensstemmelse med den i 1909 udarbejdede Statistik over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Hovedstaden paa 5 Personer og med en samlet aarlig Udgift i Juli 1914 paa gennemsnitlig 2,000 Kr.

Under Forudsætning af et nogenlunde uforandret Forbrug vil Udgifterne for et københavnsk Normalbudget paa 2000 Kr. i 1914 stille sig saaledes, at det Forbrug, som i 1914 kostede 2000 Kr. er steget i Januar 1919 til 3798 Kr. I Aaret fra Juli 1917 til Juli 1918 andrager Stigningen over 500 Kr. og fra Juli 1918 til Januar 1919 godt 150 Kr. paa Aarsbudgettet. Tilsammen andrager Udgiftsstigningen indtil Januar 1919 ca. 1800 Kr.

For Fødevarer andrager den samlede Prisstigning ca. 80 pCt., for de øvrige Udgifter ca. 93 pCt., og den samlede Prisstigning for hele Aarsbudgettet udgør ca. 90pCt.

De her meddelte Resultater